

HIRS-kuntien eli Hangon, Inkoon, Raaseporin ja Siuntion yhteinen tulevaisuusvisio

Kaupunginhallitus 13.01.2025 § 8
22/00.04.01/2025

Tausta ja työseloste

Visio on laadittu vastaamaan syksyn 2024 aikana kerätyn aineiston perusteella tunnistettuihin alueen kehitystarpeisiin ja mahdollisuuksiin, joita määrittävät esimerkiksi alueen sijainti, kaksikielisyys, luonnonläheisyys ja meren läheisyys sekä potentiaali vihreään siirtymän investointikohteena. Sen tavoitteena on tuoda esiin keinoja vahvistaa alueen kilpailukykyä, elinvoimaa ja vetovoimaa sekä houkutella uusia asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita.

Työ on käynnistynyt syyskuussa 2024 pääasiassa Uudenmaan liiton rahoituksella (EU-rahoitus). Ohjausryhmän ovat muodostaneet kuntien keskeiset virkahenkilöt ja poliitikot sekä sidosryhmien ja rahoittajan edustajat (Länsi-Uudenmaan kauppakamari ja maakunnan liitto). Ohjausryhmä on kokoontunut 3.9., 30.9., 28.10. sekä 29.11. Ensimmäisenä työvaiheena oli olemassa olevan kirjallisen aineiston läpikäynti sekä tilastollisen analyysin tekeminen (EVP-indeksi) syyskuussa. Lokakuussa tehtiin kysely luottamushenkilöille ja johtaville viranhaltijoille sekä elinkeinoelämän, oppilaitosten ja kolmannen sektorin edustajille. Kyselyyn saatiin 77 vastausta. Lisäksi tehtiin 13 haastattelua avainhenkilöille ja keskeisten sidosryhmien edustajille. Laajasti kuntien sidosryhmiä osallistava visiopaja pidettiin 9.10. Raaseporissa ja ohjausryhmän jäsenille Mahdollisuus- ja Priorisointi –pajat 8.11 Siuntiossa. Työstä on vastannut MDI, kumppaninaan Priole.

Vision toteuttaminen keskittyy ensin yhteistyön vahvistamiseen, kilpailukyvyn edistämiseksi sekä kestävän kehityksen edelläkävijyyden saavuttamiseksi. Tavoitteena on alkuvaiheessa luoda kevyt toimintamalli yhteisillä resursseilla sekä laajempi yhteistyöfoorumi, joka yhdistää tekemiseen myös asiantuntijat ja päättäjät laajemmin kunnista.

Visio ja missio

Visio HIRS-alueelle (Hanko, Inko, Raasepori ja Siuntio): ”Vuosikymmenen loppuun mennessä olemme edelläkävijöitä kestävän kehityksen ja vihreään siirtymän saralla, luomme ainutlaatuisia kuntarajat ylittäviä matkailuelämyksiä ja rakennamme yhteistyöllä Suomen parhaan asuinympäristön, jonka talous ja osaaminen kasvavat kansainvälisesti vahvoista länsi-uusimaalaisista rannikkojuurista.”

Missio:

HIRS-kunnat yhdistävät voimansa luodakseen kestävän kehityksen periaatteille rakentuvan alueen, jossa toimivat liikenneyhteydet ja infrastruktuuri mahdollistavat elinkeinoelämän kasvun. Alue panostaa vihreään siirtymään houkutellen investointeja, sparraten nykyisiä yrityksiä siirtymisessä kestäväan kasvuun ja vahvistaa samalla veto- ja pitovoimaansa.

HIRS-alueen tulevaisuus rakentuu strategisemman edunvalvonnan ja jatkuvasti kehittyvien infrastruktuuriratkaisujen varaan. Kuntien yhteistyö keskittyy alueen taloudellisen kasvun ja saavutettavuuden suonina ja solmukohtina toimivien

keskeisten liikenneyhteyksien, kuten valtatie 25:n, kantatie 51:n ja Rantaradan parantamiseen sekä satamien kehittämiseen.

Tavoitteena on varmistaa alueen kilpailukyky kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivisella edunvalvontatyöllä, joka kohdistuu erityisesti merkittäviin infrahankkeisiin ja vihreän siirtymän investointeihin. Yhteisellä äänellä toimiminen mahdollistaa resurssien tehokkaan käytön ja alueen vahvan aseman elinkeinoelämän ja asukkaiden tarpeiden edistäjänä.

Alueen väkiluku ja yrityskanta kasvavat, ja kestäväan kehitykseen ja vihreän teknologian ratkaisuihin panostanut alue houkuttelee merkittäviä vihreän siirtymän investointeja ja kannustaa teollisuuden uudistumiseen esimerkiksi Joddbölessä, Koverharissa, Horsbäckissa, Bäljarsissa ja Pikjalan alueilla. Kuntien raja-alueilla olevia sekä esim. vetylinjauksia seuraavia muita potentiaalisia tulevaisuuden kehittämisalueita kartoitetaan.

HIRS-alue kytkeytyy saumattomasti kansallisiin ja kansainvälisiin liikenne- ja logistiikkakäytäviin ja houkuttelee alueella työskentelevien lisäksi asukkaikseen niin pendelöijiiä kuin etätönteikijöitäkin. Lisäksi yhä useampi kesäasukas asettuu alueelle vakituisesti. Alueelle tulevat maahanmuuttajat integroidaan sujuvasti työelämään ja paikallisyhteisöön niin ruotsiksi kuin suomeksi.

HIRS-alue vaalii historiaansa ja kulttuuriansa rinta rinnan modernin teknologian kanssa ja houkuttelee yhä enemmän matkailijoita niin kotimaasta kuin ulkomailta nauttimaan kauniista luonnostaan, merellisyydestään ja saaristostaan, monipuolisesta ravintola- ja vapaa-ajan tarjonnastaan, laadukkaista ja uniikeista majoitustoimijoistaan sekä puhtaasta ja maukkaasta lähiruoostaan.

Alueen oppilaitokset kouluttavat ketterästi osaavaa työvoimaa paikallisen elinkeinoelämän tarpeisiin tiiviissä yhteistyössä niin toistensa kuin alueen työnantajien kanssa. Työelämälähtöisen oppimisen vahvistaminen saa yhä useamman nuoren jäämään tai palaamaan alueelle.

Visiota kohti edetään aluksi kahdessa teemassa:

1. Yhteistyön voimalla kilpailukyiseksi

TAVOITE: HIRS-alue hyödyntää entistä tehokkaammin keskeisen sijaintinsa lähellä pääkaupunkiseutua ja porttina ulkomaille sekä monipuolisen infransa. Alue toimii yhtenäisesti ja valvoo etujaan tehokkaasti.

2. Kestävän kehityksen edelläkävijä

TAVOITE: HIRS-alue toimii kestävän kehityksen edelläkävijänä ja houkuttelee kansainvälisiä vihreän siirtymän ja uusiutuvan energian investointeja. Pitovoimaa vahvistetaan mahdollistamalla nykyisten yritysten kehittyminen sekä parantamalla niiden edellytyksiä tuottaa yhä vihreämpiä tuotteita ja palveluita. Kehitetään kestävän kehityksen koulutusta ja tutkimus-, kehitys- ja innovaatio toimintaa tiiviissä yhteistyössä yritysten ja oppilaitosten kanssa, vastaten tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Yhteistyön organisointi

Luodaan säännönmukainen foorumi, johon kokoontuvat laajasti kuntien poliittiset päättäjät ja asiantuntijat sekä tärkeimmät sidosryhmät. Kerran vuodessa kokoonnutaan yhteiseen tilaisuuteen, jossa jaetaan tilannekuva sekä keskustellaan keskeisistä edunvalvonta- ja kehityshankkeista yhdessä.

Kuntien asiantuntijat kokoontuvat säännöllisesti ja tiiviimmin erikseen määriteltyjen kärkihankkeiden parissa.

Työn pohjaksi luodaan yhteinen tietopohja, joka koostuu kuntien tuottamasta materiaalista kehityskuvaan liittyen.

HIRS-alue rekrytoi aluksi yhden yhteisen työntekijän, joka koordinoi alueen elinvoimayhteistyötä kuntien vahvalla yhteisellä mandaatilla pitäen yhteyttä mm. alueen suurimpiin yrityksiin ja Business Finlandiin, seuraten liidejä ja koordinoiden edunvalvontaa. Koordinaattori voisi organisatorisesti olla yhden kunnan palkkalistoilla tai toimia kunnille yhteisen ostopalvelun muodossa siten, että koordinaattori olisi olemassa olevan kehitysyhtiö C-Fiberin muokkauksen jälkeen sen palkkalistoilla. (C-Fiberin nykyisiin omistajiin lukeutuvat mm. Hanko, Raasepori, Inkoo sekä joitakin suuria alueellisia yritystoimijoita.) Koordinaattorin työnkuva ja tavoitteet pohjautuvat yhteiseen strategiaan ja yhdessä sovittuihin suuntaviivoihin. Kaikki kunnat osallistuisivat koordinaattorin palkkakustannuksiin, mutta siihen haettaisiin myös avustuksia.

Ehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen Hangon, Inkoon, Raseborgin ja Siuntion aluekehitysyhteistyöstä. Kaupunginjohtaja jatkaa yhteistyössä muiden kuntien kanssa kuntien yhteisen resurssin valmistelua (ml. ulkopuolisen rahoituksen hakeminen tähän tarkoitukseen). Tavoitteena on myös järjestää vuonna 2025 ensimmäinen alueellinen foorumi vaaleilla valituille edustajille, elinkeinoelämälle ja muille sidosryhmille.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Lisätiedot	Kaupunginjohtaja Petra Ståhl, 040 135 9599